

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **S. D.,** zastoupeného Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Praha 1, Opletalova 25, proti žalovanému: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie,** Olšanská 2, Praha 3, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 5. 2017 č. j. CPR-2470-3/ČJ-2017-930310-V234, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 6. 2017, č. j. 4 A 53/2017 - 30,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti

Odůvodnění:

I. Dosavadní řízení

[1] Policie ČR, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále též správní orgán I. stupně) rozhodnutím ze dne 16. 12. 2016, č. j. KRPA-386125-41/ČJ-2016-000022 uložila žalobci správní vyhoštění na dobu šesti měsíců podle ustanovení § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na území České republiky (dále „*zákon o pobytu cizinců*"). Správní orgán I. stupně shledal, že žalobce od 17. 6. 2015 do 19. 9. 2016 pobýval na území České republiky neoprávněně bez víza, tím porušil povinnost cizince pobývat na území pouze s platným cestovním dokladem a vízem podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. n) zákona o pobytu cizinců. Žalovaný poté rozhodnutím ze dne 4. 5. 2017, č.j. CPR-2470-3/ČJ-2017-930310-V234 zamítl odvolání a potvrdil rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

[2] Městský soud v Praze (dále jen *„městský soud“*) rozsudkem ze dne 29. 6. 2017, č. j. 4 A 53/2017 – 30 zamítl žalobu proti žalovanému rozhodnutí. Ve věci je podle něj nesporná skutečnost, že žalobce na území České republiky pobýval neoprávněně bez víza od 17. 6. 2015 do 19. 9. 2016. Stěžejní tak byla pouze námitka, že žalovaný nedostatečně hodnotil přiměřenost dopadů správního vyhoštění do jeho soukromého nebo rodinného života. Podle městského soudu však oba správní orgány posoudily dobu pobytu žalobce na území, dobu pobytu žalobcova otce i okolnosti soužití žalobce s otcem, jeho manželkou a nevlastní sestrou na území České republiky. S hodnocením těchto okolností se poté městský soud zcela ztotožnil a žalobcově námitce nepřisvědčil. K námitce, že správní orgán měl řízení o správním vyhoštění překvalifikovat na řízení o povinnosti opustit území podle ustanovení § 50a zákona o pobytu cizinců, městský soud uvedl, že tato skutečnost není předmětem přezkoumávaného rozhodnutí o správním vyhoštění a nemohl ji tedy v tomto řízení posoudit.

II. Kasační stížnost a vyjádření k ní

[3] Žalobce (dále též *„stěžovatel“*) proti rozsudku městského soudu podal kasační stížnost. Namítl, že se městský soud nedostatečně vypořádal se žalobními námitkami a v tom je napadený rozsudek podle jeho názoru nepřezkoumatelný. Namítl, že musí být bráno v potaz celkem 9 faktorů o zásahu správního vyhoštění do jeho soukromého a rodinného života, které formulovala ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu a Evropského soudu pro lidská práva. Podle názoru stěžovatele správní orgány postupovaly v rozporu s ustanovením § 119a odst. 2 a § 174a zákona o pobytu cizinců, neboť zásah do soukromého a rodinného života žalobce a celé jeho rodiny posoudily nedostatečně, čímž způsobily nezákonnost a nepřezkoumatelnost vydaných rozhodnutí.

[4] Poukázal na to, že na území České republiky má svého otce, s nímž spolu s jeho manželkou a sestrou sdílí společnou domácnost, je na své rodině citově a finančně závislý. Sestra je občankou České republiky a otec s jeho manželkou mají povolen přechodný, respektive trvalý pobyt jako rodinní příslušníci občana České republiky. Odloučení stěžovatele od rodiny by tak vedlo ke zpřetrhání pevných rodinných vazeb, když na území domovského státu již nemá relevantní zázemí.

[5] Dále namítl, že správní orgány dostatečně nezvážily možnost překvalifikovat řízení o správním vyhoštění na řízení o povinnosti opustit území podle ustanovení § 50a zákona o pobytu cizinců. Stěžovatel je toho názoru, že zákonodárce zahrnul tuto možnost do zákona o pobytu cizinců, neboť se jedná taktéž o zásah do soukromého a rodinného života žalobce, který však nemá tak fatální dopady, jako tomu je při vydání rozhodnutí o správním vyhoštění, neboť je žalobci dána možnost vycestovat bez dalšího zákazu vstupu na území po určitou dobu. Stěžovatel je tak názoru, že správní orgány by měly v souladu se základními zásadami své činnosti přistoupit k uložení správního vyhoštění jen tehdy, pokud dojdou k závěru, že závažnost porušení zákona převažuje nad nutným ohledem na soukromý a rodinný život žalobce.

[6] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti zcela ztotožnil s rozsudkem městského soudu a v dalším odkázal na napadené rozhodnutí.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti. Shledal přitom, že jednotlivé úvahy městského soudu jsou srozumitelné, je z nich patrno, jak soud o jednotlivých námitkách uvážil a jak hodnotil skutkové okolnosti věci. Nemá tedy za to, že by napadený rozsudek byl nepřezkoumatelný a nezjistil ani jiné vady uvedené v ustanovení § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[8] Stěžovatel v otázce nesprávného vyhodnocení skutečnosti, zda zde byly podmínky pro uložení správního vyhoštění, uplatnil námitky vztahující se ke kasačnímu důvodu podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. V další námitce, že žalovaný měl řízení namísto správního vyhoštění překvalifikovat na řízení o povinnosti opustit území, uplatnil kasační důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. K tomuto důvodu taktéž podřadil Nejvyšší správní soud námitku, že žalovaný neúplně zjistil skutkový stav, a že městský soud měl proto toto rozhodnutí zrušit jako nezákonné.

[9] Východiskem pro posouzení projednávané věci je skutečnost, že stěžovatel na území České republiky pobýval bez příslušného pobytového oprávnění v době od 17. 6. 2015 do 19. 9. 2016. Žalovaný stěžovateli proto uložil správní vyhoštění na 6 měsíců podle ustanovení § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o pobytu cizinců. Podle tohoto ustanovení lze uložit správní vyhoštění až na 3 roky, pobývá-li cizinec na území bez víza, ač k tomu není oprávněn, nebo bez platného oprávnění k pobytu. Za stěžejní námitku je v této situaci nutno považovat tvrzení, že žalovaný a městský soud nesprávně posoudili přiměřenost zásahu správního vyhoštění do práva stěžovatele na soukromý a rodinný život. Podle ustanovení § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců totiž není možné rozhodnout o správním vyhoštění, pokud by představovalo nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince.

[10] Bližší kritéria, ke kterým je při tomto posuzování nezbytné přihlédnout, stanoví § 174a zákona o pobytu cizinců a vyplývají i z judikatury Evropského soudu pro lidská práva, vztahující se ke článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.). Nejvyšší správní soud vychází při hodnocení přiměřenosti uloženého správního vyhoštění především z judikatury ESLP, podle které je třeba zohlednit následující hlediska: (1) povahu a závažnost dotčeného veřejného zájmu (např. závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem); (2) délku pobytu cizince v hostitelském státě; (3) dobu, jež uplynula od porušení veřejného pořádku či spáchání trestného činu a chování cizince v průběhu této doby; (4) rodinnou situaci stěžovatele (např. doba trvání manželství a jiné faktory vyjadřující efektivnost rodinného života páru); (5) skutečnost, zda byl rodinný život založen až poté, kdy dotčené osoby věděly, že cizí státní příslušník pobývá v dané zemi nelegálně, a že je proto jejich rodinný život od počátku nejistý; (6) počet dětí a jejich věk; (7) rozsah, v jakém by byl soukromý a/nebo rodinný život cizince narušen; (8) rozsah sociálních a kulturních vazeb na hostitelský stát; (9) imigrační historii dotčených osob (např. porušení imigračních pravidel v minulosti); a (10) věk a zdravotní stav dotčeného cizince. Všechna uvedená kritéria je

třeba vždy posoudit ve vzájemné souvislosti a porovnat zájmy jednotlivce na pobytu v dané zemi s opačnými zájmy státu, např. nebezpečím pro společnost či ochranou veřejného pořádku. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2013, č. j. 8 As 5/2013 – 43; a z judikatury ESLP zejména Üner proti Nizozemsku, rozsudek velkého senátu ze dne 18. 10. 2006, stížnost č. 46410/99, § 57 - § 58).

[11] K uvedené otázce žalovaný o stěžovateli ve správním řízení zjistil, že ten na území České republiky přicestoval za účelem sloučení rodiny v roce 2010. Ze správního spisu vyplývá, že až do roku 2015 vždy disponoval některým z pobytových oprávnění. Stěžovatel je zdravotně v pořádku, bezdětný, bez finančních závazků a bez hlubších sociokulturních vazeb na území České republiky. Sám stěžovatel následek správního vyhoštění do svého soukromého a rodinného života vymezuje jen jako potenciální přetrhání vazeb mezi svým otcem, jeho manželkou a sestrou, kteří na území České republiky mají povolený pobyt cizince, resp. s tím, že jeho sestra je občankou České republiky. Stěžovatel tvrdí, že na rodině v České republice je citově a finančně závislý. O zázemí v zemi původu stěžovatel neuvedl nic; k tomu ve správním řízení (z vyjádření stěžovatele a z výslechu jeho otce) vyplynulo pouze tolik, že stěžovatel do 14 let věku žil v zemi původu s matkou. Stěžovatel současně ani netvrdí, že by mu v zemi původu při vycestování zpět měla hrozit vážná újma. Skutková zjištění o rodinné a soukromé situaci ve věci tedy sporná nejsou; stěžovatel ostatně nedostatek skutkových zjištění v této oblasti ani nijak konkrétně nenamítl. Nejvyšší správní soud je toho názoru, že břemeno tvrzení a důkazní o vylíčení otázek soukromého života tíží stěžovatele. Pokud ten o své situaci více neuvedl, nelze žalovanému klást k tíži, že hodnotil přiměřenost správního vyhoštění pouze v intencích toho, co mu o stěžovateli bylo známo ze správního řízení.

[12] Nejvyšší správní soud má proto za to, že správní řízení vadou skutkových zjištění o soukromém a rodinném životě stěžovatele netrpělo, tato námitka proto není důvodná.

[13] V souvislosti s hodnocením dopadu správního vyhoštění do soukromého a rodinného života stěžovatel zcela pomíjí – podle názoru Nejvyššího správního soudu pro věc zcela stěžejní - fakt, že žalovaný stěžovateli uložil správní vyhoštění pouze na dobu 6 měsíců (horní výše sazby činí podle ustanovení § 119 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců až 3 roky). Právě tato doba totiž podle názoru Nejvyššího správního působí jako zmírňující korektiv správního vyhoštění. Jestliže totiž stěžovatel tvrdí, že správním vyhoštěním budou přetrhány vazby s jeho rodinou na území České republiky, nepůsobí toto tvrzení věrohodně ve srovnání s délkou správního vyhoštění. Již jen to, že se jedná o dobu poloviny kalendářního roku, totiž nijak nesvědčí pohledu stěžovatele, že by rodinné vazby (ostatně i případné další sociální vazby na území České republiky) jen pro odloučení po tuto dobu měly utrpět zásadní újmu. Zcela přiléhavě poté městský soud i žalovaný poukázali na to, že kontakt rodiny se stěžovatelem může zůstat zachován např. prostřednictvím zařízení elektronických komunikací. Neobstojí podle názoru Nejvyššího správního soudu ani tvrzení, že stěžovatel je zcela finančně závislý na svém otci. Zachování samotné finanční podpory ze strany otce totiž správní vyhoštění bránit nijak nebude. Bez vysvětlení ze strany stěžovatele i jeho otce poté zůstává, z jakého důvodu je stěžovatel na jeho finanční podpoře vlastně závislý a proč není schopen zajistit si obživu vlastními silami. Vzhledem k tomu, že stěžovateli bylo již v době rozhodnutí 20 let, ztotožnil se Nejvyšší správní soud se žalovaným i městským soudem v tom, že o obživu alespoň

v nějaké míře by se měl postarat stěžovatel sám. Ve shodě se žalovaným i městským soudem je proto Nejvyšší správní soud toho názoru, že tvrzení o tom, že by při správním vyhoštění mělo zabezpečení stěžovatele utrpět újmu, působí taktéž nevěrohodně a účelově. Odhlédnout také nelze od toho, že stěžovatel o své situaci a poměrech po návratu do domovského státu nic neuvedl. Zcela vhodně a logicky proto žalovaný i městský soud zohlednili pouze známá fakta o jeho životě a to, že stěžovatel žil v domovském státě až do 14 let, že čínský jazyk ovládá a že v zemi původu stále žije jeho matka. Z toho tedy vyplývá, že životu stěžovatele v domovském státě nic nebrání.

[14] Jakkoliv tedy správní vyhoštění nepochybně znamená zásah do soukromého a rodinného stěžovatele, ztotožnil se Nejvyšší správní soud z vyložených důvodů se žalovaným i s městským soudem v tom, že tento zásah není nepřiměřený. Podmínky pro neupuštění od správního vyhoštění z důvodů podle ustanovení § 119 odst. 2 zákona o pobytu cizinců tak nebyly naplněny.

[15] Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou ani námitku stěžovatele týkající se možnosti překvalifikování řízení o správním vyhoštění na řízení o povinnosti opustit území. Z judikatury zdejšího soudu (např. rozsudky ze dne 20. 7. 2017, č. j. 1 Azs 199/2017 – 27, ze dne 29. 11. 2017, č. j. 5 Azs 3/2017 – 29) vyplývá, že rozhodnutí o správním vyhoštění se vydá tehdy, jestliže nastane některá ze skutkových okolností předvídaných v § 119 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, za předpokladu, že se nejedná o nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2010, č. j. 9 As 5/2010 - 74, ze dne 12. 10. 2016, č. j. 3 Azs 139/2016 - 46, ze dne 10. 2. 2017, č. j. 4 Azs 8/2017 - 21, či ze dne 28. 6. 2017, č. j. 2 Azs 120/2017 - 19). Nejvyšší správní soud k tomu v rozsudku ze dne 20. 7. 2017, č. j. 1 Azs 199/2017 - 27 dodal, že v některých případech správní orgán na počátku nebo v průběhu řízení o správním vyhoštění skutečně dospěje k závěru, že vyhoštění osoby není možné (typicky s ohledem na nepřiměřený zásah takového rozhodnutí do jejího rodinného života). Namísto toho potom vydá rozhodnutí o povinnosti cizince opustit území dle § 50a odst. 3 písm. c) zákona o pobytu cizinců, který stanoví: „*rozhodnutí o povinnosti opustit území policie vydá dále cizinci, u kterého nebyly shledány důvody pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění, není-li cizinec oprávněn pobývat na území*“. Při aplikaci tohoto ustanovení však správní orgán vždy vysvětlí, proč v daném případě nebyly shledány důvody pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění (typicky pro nepřiměřený zásah správního vyhoštění do soukromého a rodinného života stěžovatele), tedy že nebyly naplněny podmínky pro aplikaci § 119 odst. 1 zákona o pobytu cizinců.

[16] V nyní projednávané věci, jak již bylo výše uvedeno, byly podmínky pro správní vyhoštění splněny, podmínky pro aplikaci ustanovení § 50a odst. 3 zákona o pobytu cizinců tak vůbec nenastaly.

[17] Jak vyplývá z výše uvedeného, řízení o správním vyhoštění a řízení o uložení povinnosti opustit území podle ustanovení § 50a odst. 3 zákona o pobytu cizinců spolu úzce souvisejí. Nelze se tedy ztotožnit se strohým názorem městského soudu, že otázku možného překvalifikování povinnosti opustit území nebyl vůbec při přezkoumání rozhodnutí o správním vyhoštění oprávněn posoudit. Avšak vzhledem k tomu, že ve stěžovatelově věci pochybnosti o zákonnosti rozhodnutí o správním vyhoštění nejsou,

absence úvah o případném řízení o povinnosti stěžovatele opustit území podle ustanovení § 50a odst. 3 zákona o pobytu cizinců nemá za následek nezákonnost rozsudku městského soudu.

[18] Z uvedených důvodů se Nejvyšší správní soud ztotožnil se závěry žalovaného i městského soudu. Shrnuje proto, že napadený rozsudek městského soudu je zákonný, kasační stížnost proti němu podanou proto podle § 110 odst. 1, *in fine*, s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

IV. Náklady řízení

[19] Kasační stížnost byla zamítnuta. Nejvyšší správní soud proto o nákladech řízení rozhodl podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Procesně neúspěšný stěžovatel nárok na náhradu nákladů řízení nemá. Procesně úspěšný žalovaný žádné náklady neuplatnil a ani Nejvyššímu správnímu soudu ze spisu nevyplynuly žádné náklady, které by přesahovaly rámec běžné úřední činnosti žalovaného. Náhradu nákladů mu proto nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku není opravný prostředek přípustný (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 19. dubna 2018

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu